

No. 41390

**United States of America
and
Romania**

Agreement for the protection and preservation of certain cultural properties between the Government of the United States of America and the Government of Romania. Bucharest, 8 July 1992

Entry into force: *provisionally on 8 July 1992 by signature and definitively on 29 July 1993 by notification, in accordance with article 10*

Authentic texts: *English and Romanian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *United States of America, 16 May 2005*

**États-Unis d'Amérique
et
Roumanie**

Accord relatif à la protection et à la préservation de certains biens culturels entre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de la Roumanie. Bucarest, 8 juillet 1992

Entrée en vigueur : *provisoirement le 8 juillet 1992 par signature et définitivement le 29 juillet 1993 par notification, conformément à l'article 10*

Textes authentiques : *anglais et roumain*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *États-Unis d'Amérique, 16 mai 2005*

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT FOR THE PROTECTION AND PRESERVATION OF
CERTAIN CULTURAL PROPERTIES BETWEEN THE GOVERNMENT
OF THE UNITED STATES OF AMERICA AND THE GOVERNMENT OF
ROMANIA

The Government of the United States of America and the Government of Romania,

Bearing in mind the respect due to fundamental human rights, and seeking to promote understanding, tolerance and friendship among all national, racial, or religious groups,

Desiring to enhance the protection of cultural heritage and provide access to the treasures of national and world culture without discrimination,

Convinced that each culture has a dignity and a value which must be respected and preserved, and that all cultures form part of the common heritage belonging to all mankind,

Considering that deterioration or disappearance of items of the cultural heritage constitutes an irrecoverable impoverishment of the heritage of all the nations of the world,

Reaffirming their condemnation of genocide and their determination to take steps to frustrate the objectives of those who sought to eradicate the culture and heritage of its victims,

Desiring to honor the memories of those victims and to promote knowledge of and respect for their culture and heritage,

Considering that the protection of cultural heritage can be more effective if organized both nationally and internationally among states working in close cooperation, and

Desirous of elaborating concrete steps in furtherance of the principles and purposes of the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage with respect to certain items of the cultural heritage of the victims of genocide during the Second World War,

Have agreed as follows:

1. Each Party will take appropriate steps to protect and preserve the cultural heritage of all national, religious, or ethnic groups that reside or resided in its territory and were such victims of the Second World War. The term "cultural heritage" for the purposes of this Agreement means places of worship, sites of historical significance, monuments, cemeteries, and memorials to the dead, as well as archival material relating thereto.

2. The Parties shall cooperate in identifying lists of appropriate items falling within the scope of paragraph 1, particularly those which are in danger of deterioration or destruction. Either Party may publish such lists.

3. Each Party will ensure that there is no discrimination, in form or in fact, against the cultural heritage of any group referred to in paragraph 1 or against the nationals of the other Party in the scope and application of its laws and regulations concerning:

(a) the protection and preservation of their cultural heritage;

(b) the right to contribute to the protection and preservation of their cultural heritage; and

(c) public access thereto.

4. In cases where the group concerned, referred to in paragraph 1, is unable, on its own, to ensure adequate protection and preservation of its cultural heritage, each Party shall take special steps to ensure such protection and preservation within its territory and shall invite the cooperation of the other Party and its nationals where assistance is required for this purpose.

5. Properties referred to in paragraph 4 that are of special significance shall be designated in a list of properties, publicly announced and communicated to local jurisdictions. All properties so designated shall be protected, preserved and marked with a special plaque. Public access thereto shall be assured. The Commission referred to in paragraph 6 may designate properties for inclusion in the list at any time.

6 (A) A Joint Cultural Heritage Commission is hereby established to oversee the operations of the lists referred to in paragraph 2 and 5, and to perform such other functions as are delegated to it by the Parties. Each Party shall appoint one member of the Commission, who may be assisted by alternates and advisers. Decisions of the Commission shall require the assent of both members. The Parties shall cooperate in supplying the Commission with access to properties and information necessary for the execution of its responsibilities.

(B) The Commission for the Preservation of America's Heritage Abroad shall be the Executive Agent for implementing this Agreement on the American side. The Ministry of Foreign Affairs shall be the Executive Agent for implementing this Agreement on the Romanian side. Either Party by diplomatic note to the other may change its Executive Agent.

7. Nothing in this Agreement shall be construed to relieve either Party of its obligations under the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage or any other agreement for protection of cultural heritage.

8. This Agreement shall be subject to the laws and regulations of both countries and the availability of funds.

9. Disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be submitted to the Agents referred to in paragraph 6 (B).

10. This Agreement shall provisionally apply upon signature and shall enter into force upon the exchange of notes by which the Parties shall inform each other about the fulfilment of their respective constitutional requirements for entering into international agreements. It shall remain in force subject to termination upon one year's written notice by one Party to the other.

Done this 8th day of July 1992, in duplicate, in the English and Romanian languages, each text being equally authentic.

For the Government of the United States of America :

For the Government of Romania:

[ROMANIAN TEXT — TEXTE ROUMAIN]

A C O R D

între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite
ale Americii pentru protejarea și conservarea unor
bunuri culturale

Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii,

Tinând seama de respectul datorat drepturilor fundamentale ale omului și din dorința de a promova înțelegerea, toleranța și prietenia între toate grupurile naționale, rasiale sau religioase,

Dorind să întărească protecția patrimoniului cultural și să asigure accesul fără discriminare la valorile culturii naționale și mondiale,

Convinse că fiecare cultură are o demnitate și o valoare care trebuie să fie respectate și menținute și că toate culturile sînt o parte a patrimoniului cultural care aparține întregii omeniri,

Considerînd că deteriorarea sau dispariția obiectelor din patrimoniul cultural constituie o pierdere irecuperabilă a patrimoniului tuturor popoarelor lumii,

Reafirmînd condamnarea de către ele a genocidului și hotărîrea lor de a acționa pentru a face imposibile obiectivele celor care au căutat să anihileze cultura și patrimoniul victimelor acestuia,

Dorind să cinstească memoria acelor victime și să promoveze cunoașterea și respectul pentru cultura și patrimoniul acestora,

Considerînd că protejarea patrimoniului cultural poate fi mai eficientă dacă este organizată la nivel atît național cît și internațional, printr-o strînsă cooperare între state, și

Dorind să stabilească măsuri concrete pentru promovarea principiilor și scopurilor Convenției din 1972 pentru protecția patrimoniului cultural și natural mondial, în privința unor obiecte ale patrimoniului cultural al victimelor genocidului din timpul celui de al doilea război mondial,

Au convenit cele ce urmează:

1. Fiecare Parte va lua măsuri corespunzătoare pentru a proteja și conserva patrimoniul cultural al tuturor grupurilor naționale, religioase sau etnice care locuiesc sau au locuit pe teritoriul său și care au fost victime ale celui de al doilea război mondial. Expresia "patrimoniu cultural" înseamnă, pentru scopurile acestui Acord, locurile de cult, siturile de însemnătate istorică,

monumentele, cimitirele și mausoleele pentru decedați, precum și materialul arhivistic referitor la acestea.

2. Părțile vor coopera la stabilirea listelor obiectelor corespunzătoare care cad sub incidența paragrafului 1, îndeosebi acelea care sînt în pericol de a fi deteriorate sau distruse. Fiecare Parte poate publica asemenea liste.

3. Fiecare Parte va face în așa fel încît să nu existe nici o discriminare, în formă sau în fapt, împotriva patrimoniului cultural al oricărui grup la care se referă paragraful 1 sau împotriva cetățenilor celeilalte Părți, în ceea ce privește conținutul și aplicarea legilor și reglementărilor sale, referitoare la:

- a) protejarea și conservarea patrimoniului lor cultural;
- b) dreptul de a contribui la protejarea și conservarea patrimoniului lor cultural; și
- c) accesul public la acestea

4. În cazurile în care grupul interesat, la care se referă paragraful 1, nu este în măsură să asigure el însuși protejarea adecvată și conservarea patrimoniului său cultural, fiecare Parte va lua măsuri speciale pentru a asigura această protecție și conservare în cadrul teritoriului său și va solicita cooperarea celeilalte Părți și a cetățenilor acesteia, atunci cînd este necesar ajutorul lor în acest scop.

5. Bunurile la care se referă paragraful 4 și care sînt de o importanță deosebită vor fi incluse în lista bunurilor anexă la acest Acord, și va fi anunțată în mod public și comunicată autorităților locale. Toate bunurile astfel identificate vor fi protejate, conservate și marcate cu o placă specială. Se va asigura accesul public la acestea. Lista bunurilor constituie parte integrantă a acestui Acord. Comisia menționată în paragraful 6 poate stabili, în orice moment, bunurile care să fie incluse în listă.

6.(A) Se înființează o Comisie Mixtă pentru Patrimoniul Cultural pentru a supraveghea întocmirea listelor menționate în paragrafele 2 și 5 și pentru a îndeplini orice alte funcții care îi vor fi încredințate de către Părți. Fiecare Parte va numi un membru al Comisiei, care va putea să fie asistat de supleanți și consilieri. Deciziile Comisiei vor fi luate cu acordul ambilor membri. Părțile vor coopera pentru a acorda Comisiei acces la bunuri și va transmite informațiile necesare în vederea îndeplinirii responsabilităților sale.

(B) Ministerul Afacerilor Externe va fi Agentul Executiv pentru îndeplinirea acestui Acord din partea României. Comisia pentru Conservarea Patrimoniului Americii în Străinătate va fi Agentul Executiv pentru îndeplinirea

acestui Acord din partea Statelor Unite. Fiecare Parte poate înlocui Agentul său Executiv, printr-o notificare către cealaltă Parte.

7. Nici o prevedere a acestui Acord nu va fi interpretată ca scutind vreuna din Părți de obligațiile asumate în baza Convenției din 1972 pentru protecția patrimoniului cultural și natural mondial sau în baza oricărui alt acord pentru protecția patrimoniului cultural.

8. Acest Acord va fi supus legilor și reglementărilor ambelor țări și va depinde de disponibilitatea fondurilor.

9. Diferențele cu privire la interpretarea și aplicarea acestui Acord vor fi supuse Agenților menționați în paragraful 6 (B).

10. Acest Acord se va aplica în mod provizoriu de la semnare și va intra în vigoare la data schimbului de note prin care Părțile se vor informa reciproc despre îndeplinirea cerințelor lor constituționale respective cu privire la încheierea acordurilor internaționale. El va rămîne în vigoare pînă la denunțarea lui, cu un preaviz de un an, printr-o notificare adresată de una din Părți celeilalte.

Intocmit la 8 iulie 1992, la București, în două exemplare, fiecare în limbile română și engleză, ambele texte fiind în mod egal autentice.

[Signature]
PENTRU GUVERNUL
ROMANIEI

[Signature]
PENTRU GUVERNUL
STATELOR UNITE ALE AMERICII

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD RELATIF À LA PROTECTION ET À LA PRÉSERVATION DE CERTAINS BIENS CULTURELS ENTRE LE GOUVERNEMENT DES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE ET LE GOUVERNEMENT DE LA ROUMANIE

Le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de la Roumanie (ci-après dénommés les "Parties"),

Soucieux de respecter les droits fondamentaux de l'homme et de promouvoir la compréhension, la tolérance et l'amitié entre tous les peuples, toutes les races et toutes les religions,

Désirant renforcer la protection du patrimoine culturel et donner accès aux trésors de la culture nationale et mondiale sans discrimination,

Convaincus que chaque culture possède une dignité et une valeur qui doivent être respectées et préservées et que toutes les cultures font partie du patrimoine commun de l'humanité tout entière,

Considérant que la dégradation ou la disparition de biens du patrimoine culturel constitue un appauvrissement irréversible du patrimoine de tous les peuples du monde,

Réaffirmant leur condamnation du génocide et leur détermination à prendre des mesures visant à mettre en échec ceux dont l'objectif était d'éradiquer la culture et le patrimoine de leurs victimes,

Désirant honorer la mémoire de ces victimes et promouvoir la connaissance et le respect de leurs culture et patrimoine,

Considérant que la protection du patrimoine culturel ne peut être efficace que si elle est organisée à l'échelle nationale et internationale en étroite coopération entre les États ;

Désireux d'élaborer des mesures concrètes pour la réalisation des principes et des buts de la Convention pour la protection du patrimoine mondial, culturel et naturel, de 1972, à l'égard de certains biens du patrimoine culturel des victimes du génocide qui s'est déroulé au cours de la Deuxième Guerre mondiale,

Sont convenus de ce qui suit :

1. Chaque Partie prend les mesures voulues pour protéger et préserver le patrimoine culturel de tous les groupes nationaux, religieux ou ethniques qui résident ou résidaient sur son territoire et qui, comme tels, ont été victimes de la Deuxième Guerre mondiale. Aux fins du présent Accord, on entend par "patrimoine culturel" les lieux de culte, les sites présentant une importance historique, les monuments, les cimetières et les monuments aux morts, ainsi que les archives qui s'y rapportent.

2. Les Parties coopèrent à l'identification des biens du patrimoine culturel dont il est question à l'article premier, en particulier ceux qui risquent de se dégrader ou d'être détruits. Chacune des Parties peut publier les listes de ces biens.

3. Chaque Partie veille à ce que le patrimoine culturel d'un Groupe ou d'un national visé au paragraphe 1 ci-dessus de l'autre Partie ne fasse l'objet d'aucune discrimination, officielle ou de fait, quant à la portée et à l'application de ses lois et règlements concernant:

a) La protection et la préservation de son patrimoine culturel ;

b) Le droit de contribuer à la protection et à la préservation de son patrimoine culturel ; et

c) L'accès de la population à ce patrimoine culturel.

4. Lorsque le Groupe concerné, visé au paragraphe 1 ci-dessus, n'est pas en mesure d'assurer lui-même comme il convient la protection et la préservation de son patrimoine culturel, chaque Partie prend des mesures spéciales afin d'assurer une telle protection et préservation du patrimoine culturel sur son territoire, et fait appel à la coopération de l'autre Partie et de ses nationaux lorsque leur assistance est nécessaire à cette fin.

5. Les biens dont il est question à l'article 4 et qui présentent une importance particulière sont inscrits sur les listes de biens du patrimoine culturel. Ces listes sont rendues publiques et communiquées aux autorités compétentes des collectivités locales. Tous les biens désignés comme appartenant au patrimoine culturel doivent être protégés, préservés et signalés par une plaque spéciale. Le public aura accès à ces biens. La commission dont il est question au paragraphe 6 ci-après peut à tout moment désigner de nouveaux biens du patrimoine culturel pour inscription sur les listes.

6. A) Il est créé une Commission mixte du patrimoine culturel qui est chargée de veiller à l'établissement des listes dont il est question aux paragraphes 2 et 5 et de s'acquitter de toutes autres fonctions que les Parties lui confient. Chaque Partie nomme un membre de la Commission, lequel pourra être assisté de suppléants ou de conseillers. Les décisions de la Commission sont assujetties au consentement des deux membres. Les Parties coopèrent pour donner à la Commission accès aux biens et renseignements nécessaires pour s'acquitter de ses fonctions.

B) La Commission pour la préservation du patrimoine américain à l'étranger (Commission for the Preservation of America's Heritage Abroad) est l'agent d'exécution aux fins de la mise en oeuvre du présent Accord pour la Partie américaine. Le Ministère des affaires étrangères est l'agent d'exécution aux fins de la mise en oeuvre de l'Accord pour la Partie roumaine. Chacune des Parties peut changer son agent d'exécution par note diplomatique.

7. Aucune disposition du présent Accord ne peut être interprétée comme exemptant l'une ou l'autre des Parties de ses obligations aux termes de la Convention pour la protection du patrimoine mondial, culturel et naturel, de 1972, ou de tout autre accord relatif à la protection du patrimoine culturel.

8. Le présent Accord sera mis en oeuvre, dans la limite des fonds disponibles et en conformité avec les lois et règlements des deux pays.

9. Tout différend s'élevant quant à l'interprétation ou l'application du présent Accord est soumis pour règlement aux agents d'exécution visés à l'alinéa b) du paragraphe 6.

10. Le présent Accord s'appliquera provisoirement et entrera en vigueur dès l'échange des notes diplomatiques par lesquelles les Parties s'informeront que leurs formalités constitutionnelles respectives nécessaires à l'entrée en vigueur des accords internationaux ont été

accomplies. L'accord demeurera en vigueur sous réserve qu'il ne soit pas dénoncé par un préavis écrit d'un an adressé par une Partie à l'autre.

Fait le 8 juillet 1992, en double exemplaire, dans les langues anglaise et roumaine, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement des États-Unis d'Amérique :

Pour le Gouvernement de la Roumanie :

